

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22

(József főherceg-ut.)

Sürgőny cím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... .. 960 Le

Fél évre ... .. 480 Le

Negyed évre ... .. 240 Le

Havonta ... .. 80 Le

Hirdetések díjszabás szerin

Egyes szám ára 5 lej,

vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Megdöbbenő

Az a mérhetetlen különbség, ami Arad és Temesvár fejlődésében az utolsó évtizedben tapasztalható. Problemának látszik előttünk az, hogy miért kellett Aradnak Temesvárral szemben visszafejlednie.

Temesváron, mintegy varázsütésre paloták sora emelkedett ki a puszta földből. Ahol nyolc-tíz esztendővel ezelőtt árkok, gödrök voltak, ma épületek és parkok díszítik a várost és a lüktető élettel telt Temesvár ma már elérte a nyugati nagy városok uívóját, mindazzal a jóval és rosszal, ami a nagyvárosi élettel jár. Odaát az épülő és felépült paloták között, a fejlődő város atmoszférájában lakáshiányról panaszkodnak az emberek. Itt a visszamardi, már szinte faluvá süllyedt Aradon, ahol ma még dühedezőbbek a házak, mint ezelőtt voltak, ahol még mindig árkok és gödrök vannak, ott, ahol nyolc-tíz évvel ezelőtt is láthattuk azokat, ahol a Holttimarus vize ép úgy büzlik, mint ezelőtt és ahol félig épített, vagy félig lerombolt házak és a város kellős közepén levő üres telkek egy agyonbombázott, szerencsétlen város impresszióját keltik, itt Aradon nincsen lakáshiány.

Ha valakinek lakásra van szüksége, nem hat reá újdonság varázsával, ha a kapukon lakást hirdető cédulát lát. Nem kell csodálkoznia, ha a lakásügynökök tömege teszi meg ajánlatát minden igénynek megfelelő lakásra, mert ma annyi lakást lehet kapni Aradon, amennyi kell, sőt felesleges üres lakások is maradnak.

Szomorú és kínos a két város fejlődésében beállott kontrasztról és annak okairól beszélni. Szomorú és kínos, mert nincs okunk dicsekedni avval, hogy az itteni lakásüzemeknél megürült és megürülő lakások tömege van elkönnyelve. Más városok előretörtetésével szemben itt haldoklik az ipar, a kereskedelem. Innen elmenekülnek azok, akikben vállalkozó szellem van, akik alkotni akarnak; menekülniök kellett, mert Arad minden jószándéknak, minden haladásnak temetője.

Nincs terv, ami itt megvalósulna, nincsen olyan fejlődést ígérő vállalkozás, amelyek elé láthatatlan kezek gáncsot ne vetnének. Minden terv önmagába fullad és minden szándék, ami a város fejlődését előmozdítaná, meghal csirájában. Arad az akarásoknak, az alkotmányvadásoknak temetője lett és mi embert, férfit, vezetőt váruunk, aki ebben a nagy temetőben új élet rovgvát elhínteni.

A kormány és a Magyar Párt a fehér asztal mellett

Érdekes politikai dezsóné Bucurestiben. — A liberálisok tárgyalni akarnak az erdélyi magyarsággal.

(Az 'Aradi Közlöny' *bucuresti-i tudósítójának távirata.*) A Cuvantul tegnapi információjával ellentétben azt a híradást közli, hogy a nemzeti-kabinet létrejöttére egyelőre semmi remény nincsen. A lap ems megállapítását Averescu kormányelnök szavaiából meríti, aki a legutóbbi minisztertanácsban határozottan kijelentette, hogy bár szimpatizál a tervvel, mindébből azonban mi sem lehet, mert a mai politikai helyzetben nem felel meg az ország érdekeinek egy heterogén kormányzás s egy koalíciós kormány esetleg már az első napokban szétmúzást provokálhatna. Egyben még azt is kijelentette a miniszterelnök, hogy eszerint még a kormányalakítás tervét is véglegesen elejtette.

Ezzel szemben Bratianu Ionel tegnap este a liberális klubban ama reményének adott kifejezést, hogy Averescu kijelentése még nem jelentheti azt, hogy a nemzeti-kabinet esetleg egy későbbi időpontban meg ne alakulna. Kijelentette, hogy ez kizárólag a politikai helyzet konszolidációjától függ s bejelentette, hogy erre vonatkozólag minden támogatásra kész.

— Őfelsége a nemzethez intézte levelét — mondotta Bratianu. — Mi liberálisok mindenkor lelkes hazafiak voltunk s most ismét elérkezett az ideje, hogy tanubizonytságot tegyünk arról. Mindenki álljon csatasorba és a kormány támogatásával biztosítsuk a nemzet jövőjét!

A Cuvantul illetékes helyről úgy értesül, hogy Rascaru tábornokot rövidesen tárcanélküli miniszternek nevezik ki s Bessarabia adminisztrációs ügyeknek vezetésével bízzák meg. A lap erre vonatkozólag megjegyzi, hogy a kinevezésre Sergiu Nita jelenlegi besszarabiai miniszter erélytelensége szolgálattott okot s főleg igen nagy elégedetlenség nyilvánult meg az utóbbi időben ellent a pruthmenti lakosság körében.

Tegnap a *bucuresti-i Capsacukrászdiában* nagyszabású dezsóné volt, amelyen Petrovici, Lapedatu, Goga, Bucsan miniszterek, valamint Majláth gróf gyulafehérvári püspök, Sándor József, Gyárfás szenátorok és Wilier József képviselő vettek részt. A Cuvantul értesülése szerint a dezsónén a magyar kisebbségi iskolák és templomok ügyében folytak barátságos tárgyalások, amelyek során — a lap szerint — Petrovici azt a meglepő kijelentést tette, hogy a kisebbségnek kulturális sérelmein a legnagyobb sajnálatára nem állott módjában

segíteni. A lap megjegyzi, hogy bár Petrovici mindent elkövetett az iskolaiügyek orvoslása érdekében, igyekezett azonban megdőlő Nae Dumitrescunak a magánoktatás szelkciója igazgatójának ellenkezésén. A dezsónén a közoktatásügyi miniszter bejelentette, hogy december 9-én az ügyben ismét konferenciát tart a miniszteriumban.

A liberális sajtó ma a liberális párt reorganizációs munkálatairól írva, azt a szenzációs hírt közli, hogy Bratianu Ionel a magyar ki-

sebbségekkel is tárgyalásokat óhajt folytatni a Magyar Pártnak a liberálisokkal való szoros együtt működése érdekében. Erre vonatkozólag a Cuvantul megjegyzi, hogy mindezi bizonyára csak terv marad s a kisebbségek nem fognak lepakotálni azokkal, akik kormányzásuk alatt a kériálhatetlen elnyomatás hívei voltak. Hír szerint a liberálisok Mandrescu Simon képviselőt bízták meg a tárgyalások megkezdésével, aki azonban ezt a leghatározottabban visszautasította.

Arad iparossága Aradmegye iparosaiért

A vasárnapi aradi iparos-kongresszus programja. — Tömeges csatlakozások Aradmegye egész területéről.

(Arad, 1926. december 3.) A vasárnapi aradi iparos-nap előkészítő munkálatai nagy apparátussal folynak. Az iparoskongresszus előkészítése tárgyában Olariu Iustin ipartestületi társelnök vezetése mellett ma értekezlet volt, amely megállapította az iparos-nap végleges programját és a kongresszus tárgysorozatát.

A kongresszus elnöke a fekvő beteg Steigerwald Alajos ipartestületi elnök helyett Olariu Iustin társelnök lesz. A tárgysorozat egyes pontjai felölelik az összes iparos sérelmeket és kívánságokat.

Reinhart Gyula szövetségi ügyvezető elnök az erdélyi és bánági iparosság súlyos gazdasági és kulturális helyzetéről ad tárgyalagos képet. Vajda Iván dr. szindikátusi ügyész az adó-, vám- és illetékek súlyos problémáiról fog beszélni. Gabos Jenő dr. ipartestületi ügyész az iparosság hitelének nehéz kérdéséről tart előadást. Az új ipartörvény tervezetéről és a *bucuresti-i* kormánykongresszusról Cotioiu Romulus dr. ipartestületi ügyész beszél. Kiemelkedő pontja a tárgysorozatnak Hollinger Péternek, a temesvári Eisenring-szindikátus elnökének „Az iparos-mozgalom és a falusi iparos” címen tartandó előadása.

A vasárnapi iparos-kongresszuson fog megalakulni az országos iparösszövetség aradmegyei kerülete, melyre — mint közöltük — az a fontos szerep vár, hogy a megyében szétszórtnan élő falusi iparos-tömegeket bekapcsolja az országos iparos-mozgalomba. A kongresszuson megválasztandó tisztikar feladata lesz, hogy a rossz gazdasági viszonyok miatt földmunkára kényszerülő falusi

iparosságot kimentse a kontárok özönének karmai közül és intenzív gazdasági és kulturális felvilágosító munkával tevékeny rétegévé emelje a magasabb kulturafokot képviselő iparos társadalomnak.

Az aradi szövetségi kerület iparos-mozgalmát felgyógyulása után Steigerwald Alajos kerületi elnök fogja irányítani. A kerület elnöke mellé a kongresszus hat alelnököt és népes választmányt választ, amelyben a megyéből csatlakozott összes helységek képviselőihez jutnak.

Utlevéltámozás az aradi rendőrségnél.

Elutazás előtt jelentkezni kell a rendőrségen. — Állami tisztviselők utazási tilalma.

(Saját tudósítónktól.) A belügyminisztériumtól ma rendelet érkezett az aradi államrendőrséghez, amely ismét új rendszert léptet életbe az utlevéltámozásánál, illetve a külföldre való utazáshoz kövendő eljárásnál. A rendelet kimondja, hogy mindenki, aki külföldre utazik, elutazása előtt köteles utlevéltét az utlevélkiállító hivatalnál, tehát Aradon az államrendőrségnél láttatkoztatni. A rendelkezés egyike pontja, amelyik a külföldre utazó közhivatalnokokkal foglalkozik, ezenfelül még igen súlyos terhet ró az elutazni vágyó állami hivatalnokokra. Kimondja ugyanis, hogy az állami tisztviselők csak akkor utazhatnak el külföldre, ha utlevéltüket előzetesen a *bucuresti-i* külügyminisztériumban is láttatztatják. A határállomásokon ellenőrzik és azokat, akik nem tették eleget a rendelkezésnek, nem engedik tovább utazni. A rendelet 1927. január elsején lép életbe.

Szépasszonyok sorsa, szerelme és hatalma

Az erotika kulturtörténetét írta meg egy világhírű német író, Schiller dédunokája.

Alexander von Gleichen-Russwurm két tekintetben nevezetessége a mai német irodalomnak. Egyike a legfinomabb tollú kulturtörténészeknek és Schiller dédunokája. Most fejezte be élete főművét: „Die Lust der Welt, schöner Frauen Liebe, Macht und Schicksal”. (A világ öröme, szépasszonyok szerelme, hatalma és sorsa). Huszonkilenc essayben vázolja híres asszonyok szerelmét és életét. Asszonyokét, akik szépségükkel, démoni erejükkel vagy szellemükkel uralkodtak a férfiak fölött és így közvetve intézték a világ sorsát. A hellén kor nagy kurtizánjaitól kezdve a szovjet nőtipusáig vezet el könyvében, a mely a szerelmi élet változásainak teljes értékű kulturtörténetét adja.

Gleichen-Russwurm először azt a kérdést vizsgálja, milyen eszközökkel alapozza meg az asszony szerelmi uralmát a férfi fölött.

Az uralomra tengett nő kiválik a tömeg közül és olyan gyönyöröket kínál, amelyeket csak kihilegni és megvásárolni lehet. A nő felfedezte a szerelmi művészet titkát, a sohasem teljes kielégülést nyújtó demoniát. Már Föniciában ünnepléses hódolat illette a megvásárolható asszonyt és ennek a hódolatnak érdekes szociológiai motívumai voltak, hiszen a szerelmi vásár lendítette fel tulajdonképpen országuk iparát. Indiában felállították a szerelmi művészet verses szabályait és a hódításnak, táncnak, az éneknek, a beszédnek, a szerelem eszközeinek művészi tradíciója fejlődött ki.

A germán ősidőkben és a román középkorban teljesen értékelték a vakmerő női szerelmet még akkor is, ha ez mellőzte a törvényes szabályozta kelleket. A szerelem jogainak korlátlan elismerése még Nagy Károly idejében is amnyira érvényben volt, hogy a császár szívesen látta, ha lányai minden törvényes forma mellőzésével megajándékozták szerelmükkel az udvar főnemeseit. Az európai társadalom teljesen az érzékiség jegyében állott. A XII. században aztán megváltozik a kultúra és világnézet. A lovagi élet rányomja bélyegét a társadalomra és az érzéki szerelmet felváltja a lovagi hódolat. A vásárolható szerelem megvetésben részesülés a szerető helyébe az „imádott” lép.

Boccaccio ideje következik. Hiába volt minden tilalom, az erkölcszetlenség megfékezésére, a középkori irodalmi alkotások vakító fényvel világítják meg a reneszánsz előtti kor buja szerelmi életét. A cinquecento ismét új korszak hajnalhasadását jelenti. A nagy művészekkel, csiszolt műveltségű nemességekkel és főpapokkal való érintkezés következményeként a kurtizánok olyan típusa fejlődik ki, mely tudatosan igyekszik megközelíteni az ókor nagy szerelmi művésznőit, a heterákat. A XVII. század a rokokó periodusa. Az alpásztori élet finomkodásai teljesen megváltoz-

tatták a szerelmi jellegét. Ezt az időt felváltották a reflexió és analízis évtizedei. A hálószobák ajtaja kitarult a napi problémák rohama előtt. A francia forradalom reakciójaként megkezdődött a szerelem vad karneválja.

Gleichen-Russwurm szerint az

Ujarad el akar szakadni Aradtól.

Aradmegye vezetősége külön bizottságot delegált a kérdés megvizsgálására.

(Arad, december 3.) Ez év január elseje óta Ujarad és a járásbeli községek nagyrésze Aradmegyéhez tartoznak. Ez az elcsatolás meglehetősen ellentétes érzelmet váltott ki a járás községei körében. Egyes községek teljesen megfelelőnek tartják a jelenlegi állapotot és annak további fenntartását kívánják, más községek pedig és — ezek közé tartozik Ujarad is — vissza akarnak kerülni Temesmegyéhez. Ezeket az ellentétes állapotokat az egyes községek írásba is foglalták s azt memorandum formájában betérjesztették Aradmegye vezetőségéhez, amely a legutóbbi permanens ülésen foglalkozott ezzel a kérdéssel.

A memorandumok szerint a köz-

Mire ügyeljünk a használt automobilok vásárlásánál.

(Arad, december 3.) Igen sokszor panaszt hallunk arról, hogy egyik-másik autót vásárló, aki ki-mustrált gépkocsit vesz, becsapottnak érzi magát — dacára annak, hogy soffitör-szakértője a gépet vétel előtt megvizsgálta s jó-nak találta. — Aki az alantitakat pontról-pontra követi, nélkülözheti a sokszor nagy pénzbe kerülő érdekelni szakértőket és elejét veszi az utólagos kellemetlenségeknek.

Mielőtt autót vásárolnánk, legyünk tisztában azzal, hogy mily erős gépet, mily utakra akarunk használni. Városi használatra 24 HP. gép felel meg a legjobban, míg tura-használatra csakis 40—50 HP. gépet vásároljunk. Karosszéria tekintetében a városban a legideálisabb a kombinált karosszéria, vidékre pedig a nyitott karosszéria.

Az eladó által bementett adatokat csak ellenőrzés mellett fo-

Párbajt vívott a magyar miniszterelnök fia.

Harcképtelenséggel végződött a Bethlen—Almásy-féle lovagias affér.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Budapest társadalmi köreiből nagy feltűnést keltett az az affér, amely a Magyar-uccai Admiral-bárban játszódott le gróf Almásy Pál s gróf Bethlen András, a miniszterelnök fia között. Gróf Bethlen András báró Dániel Tibor nyugalmazott főispán és gróf Haller Ferenc úján provokáltatta gróf Almásy Pált, aki segédeivel Mészáros Ervin vívóbajnokot és dr. báró Radvánszky Bélát nevezte meg. A segédek között megindultak a lovagias tárgyalások és a párbaj időpontját tegnap déli egy órára tűzték ki a Rákosi-féle vi-

temberi szerelme sok évtizedes története tulajdonképpen a mi korunkban érkezett el döntő fordulóponthoz. A tudomány megkísérelte, hogy hideg megfontolással világítsa meg az érzékiség fillett világának titkait és a gyóntató-ata szerepét a pszichoanalitikus veszi át. Mindezeket a korszakokat asszonyokon keresztül mutatja meg Gleichen-Russwurm igen érdekes könyvében.

A CADUM-KENŐCS minden bőrdaganatot enyhít és gyógyít

meg. A párbaj befejezése után a felek kibékültek.

Csendőrharc

a hadbírótság előtt.

A cluji hadbírótság felmentő ítélete.

(Az Aradi Közlöny cluji tudósítójának telefonjelentése.) A kolozsvári hadtest hadbírótsága ma rendkívül érdekes emberölésért tárgyalt. Badila János csendőrmester hónapokkal ezelőtt két csendőr kíséretében megjelent a biharmegyei Vársonkolyos községben, hogy letartóztassa Brindaz Gavril ottani lakost. Erkezéséről tudomást szerzett Nemesiu ottani csendőrmester, aki tiltakozott a letartóztatás ellen és kijelentette, hogy azt minden erővel megakadályozza. A két csendőrmester közt éles szóváltás keletkezett, majd fegyvert fogtak egymásra. Állítólag Nemesiu tette az első lövést, amely Hihh György katonán, aki Badila kíséretében volt, könnyebb sebet ejtett. Badilának nyomban viszonyozták a tüzelést és a következő pillanatban Nemesiu és Olariu csendőrkatoná holtan rogytak össze. A kolozsvári hadtest hadbírótsága Badila, Rosu Tanase és Hihh György ellen szándékos emberölés címen emelt vádat. A tárgyaláson kihallgatott tanúk valamennyien igazolták, hogy a vádlottak önvédelemből használták fegyverüket, ezért a bíróság felmentő ítéletet hozott.

Gyilkossággal vádolt

bécsi gyáros

Exhumálták Hauser-Deorlant asszony holttestét.

(Az Aradi Közlöny bécsi tudósítójának távirata.) A hat év előtt elhunyt Hauser Ernőné holttestét ma exhumálták. Mint ismeretes, Sternberg Adalbert gróf nyilvánosan megvádolta Hauser Ernő gyárost, hogy felesége nem lett öngyilkos, amit Hauser egy állítólag felesége által írt levéllel igazolt, hanem ő mérgezte meg feleségét. Ma délelőtt rendőrök szállták meg a döblingi temető kapuit, hogy a nagy számban egybegyűlt kíváncsiakat távol tartásák. — A huszonkétéves korában meghalt fiatal asszony kriptáját, amely kis lugasban állt, három kőműves és két sírásó bontotta fel. Miután felemelték a koporsó fedelét, megállapították a halott személyazonosságát. Haberda tanár és Meixner tanár boncolják fel, illetőleg vizsgálják meg végül a holttestemet, amelynek egyes részein még nem vált le a hus a csontokról.

ségek egyrésze azt kéri, hogy az ujaradi járást állítsák vissza a régi terület nagysággal és az egész területet Aradmegyéhez, mivel sokkal kedvezőbb a jelenlegi helyzet, mint a Temesmegyéhez való tartozás. Más községek ennek az ellenkezőjét óhajtik: a járás Aradmegyéhez csatolt részeinek Temesmegyéhez való visszaengedését. A megyei permanens bizottság elhatározta, hogy helyszíni szemle alapján dönt csak ebben a kérdésben és ezért bizottságot delegált dr. Miclea Sever elnökletével, amely kiszáll a helyszínre, megvizsgálja a helyzetet és meghallgatja az érdekeltek érveit és paraszát. Ezután kerül az ügy újra a permanens bizottság, majd a megyei tanács elé.

gadjuk el. A lóerőt, kerékméretet, súlyt, a gépkocsi típusát, a forgalmi engedélyből ellenőrizhetjük, ugyancsak abból állapíthatjuk meg a gépkocsi származási idejét, ha a forgalmi engedély kiállítás napját pontosan megnézzük. Tehát forgalmi engedély felmutatása előtt ne is tárgyaljunk.

Ha a megvenni szándékolt gépkocsi izlésünknek és céljainknak megfelel, úgy a gépkocsival tegyünk egy 30 kilométeres országúti próbát, mely próbauton a gép húzási képességét és benzinfogyasztását is ellenőrizhetjük. Egy 20 lóerős gép rendes karburátor beállítása mellett, maximális 5 személy terheléssel, körülbelül 10 liter benzint fogyaszthat, míg egy 50 lóerős gép fogyasztása 7 személy terheléssel 15—17 liter benzint tesz ki 100 kilométerenkint. Az olajfogyasztás rendszerint 10 százalékát teszi ki a benzinfogyasztásnak.

vóteremben. A párbaj feltételei: nehéz lovassági kardok, félbandázssal, végkimerülésig. Pont déli egy órakor a két fél segédek kíséretében megjelentek a vívóteremben. A párbaj orvosi tisztét dr. Ádám Lajos egyetemi tanár látta el. A vezetősegéd Mészáros Ervin volt. A felek felállottak egymással szemközt és a vezetősegéd „Rajta” vezényszava után igen vehemensen rontottak egymásnak. A negyedik menet során gróf Bethlen András sardjával egy meglehetősen erős laposvágást adott gróf Almásy Pál jobb csuklójára, amelynek következtében dr. Ádám Lajos gróf Almásy Pál harcképtelenségét állapította

Telekkönyvileg bekebelezhetők a külföldi valutakölcsönök

Az igazságügyminiszter feloldotta a bejegyzési tilalmat. — Nagyonfontosságu rendeletet kapott az aradi törvényszék.

Megindul a külföldi pénz Románia felé.

(Arad, december 3.) Ma délelben nagyfontosságu igazságügyminiszteri rendelet érkezett az aradi telekkönyvi hatósághoz, amelynek kétségtelenül jelentékeny kihatása lesz az egész ország gazdasági életére. Cudalbu igazságügyminiszter ugyanis viszszavonta az egykori kolozsvári igazságügyi direktorium ama rendeletét, amely megtiltotta az illetékes bíróságoknak azt, hogy idegen valutára szóló jelzálogkölcönköket a telekkönyvbe bejegyezzenek.

A direktorátus egykori rendelete teljességgel elzárta a lehetőségét annak, hogy külföldi tőke jöhessen be az országba, mivel a külföldi tőkészek természetesen csak úgy voltak hajlandók pénzüikkel bekapcsolódni az ország közgazdasági életébe, ha a megadott kölcsönt saját valutájukban kaphatják vissza, s ezt a kötelezettséget telekkönyvileg is bekebelezhetik. A mostani kormányzat aztán rájött arra, hogy az ország közgazdasági életét külföldi tőke segítsége nélkül szanálni nem igen lehet, amint hogy nem lehetett más államok pénzügyi viszonyait sem rendezni idegen tőke segítsége nélkül. E felfogás győzelmének tekinthető a ma érkezett igazságügyminiszteri rendelet, amelynek formai indító okául a temesvári kereskedelmi és iparkamara feliratát kell tekinteni. A temesvári kereskedelmi és iparkamara ugyanis már régebben felhívta a visszaszállás állapotokra az igazságügyminiszter figyelmét és kérte a tiltó rendelkezés visszavonását.

Cudalbu igazságügyminiszter ma érkezett rendelkezése egyébiránt megállapítja, hogy azok a törvények, amikre a direktorátus tiltó rendelkezését megindította, nem olyan természetűek, amik a rendelet kiadását indokoltá teheték. Ugyanis úgy a váltótörvény, mint a kereskedelmi törvénykönyv világosan kimondja, hogy amennyiben a váltóbeli, vagy másilyen kereskedelmi kötelezettség szerződésileg idegen valutában volt megállapítva, ez a kötelezettség a megállapodás szerinti pénznemben teljesítendő is. Kimondja továbbá az igazságügyminiszteri rendelet, hogy a direktorátus tiltó rendelkezésének nem volt semmiféle törvényes alapja, ellentétben állt egy gazdasági elvvel és gátolta a tranzakciók szabadságát. Ezek előrebocsátása után rendelte aztán el az igazságügyminiszter, hogy

ezentúl idegen valuták telekkönyvileg bekebeleztessenek s ebben az esetben a megfelelő rovatban láthatóan fel kell tüntetni azt a pénznemet, amire a bekebelezés történt.

Cudalbu igazságügyminiszter eme rendelete kétségtelenül nagyfontosságu lépést jelent egy új gazdasági korszak felé, amennyi-

ben ezzel ledől ama korlátok legnagyobbika, amely eddig megakadályozta a külföldi tőke bejövését az országba, amely lehet-

tetlenné tette a külföldi kölcsönök szerzését és így utját állta az ország közgazdasági konszolidációjának.

Háboru készül Anglia és Kína között.

A kínai vöröscsapatok letartóztattak egy angol alkonzult.

(A 'Aradi Közlöny' londoni tudósítójának távirata.) Mint sejtethető volt, a kínai események megteremtették az első komoly konfliktust Anglia és Kína között. A hankau-i jelentések igen válságos helyzetről számolnak be. A hankau-i angol alkonzul felkereste a katonai csapatok főhadiszállását, hogy tiltakozzon a kantoni katonaság eljárása ellen. A főhadiszálláson aztán letartóztatták az alkonzult. — A főhadiszállás előtt 5000 főnyi tömeg tüntetett, amely az alkonzul meglinceselését követelte. A csapatok főparancsnoka kijelentette hogy a saját testi épsége érdekében tartóztatja le az alkonzult. Angliában azon-

ban nem így vélekednek az ügyről, casus belli-nek tekintik ezt az esetet és az angol flotta már meg is indult a sértés megtorlására.

Az angol hadügyminiszterium ma délelben kiadta a parancsot, hogy azonnal mozgósítandó az angol légi flotta harminc egysége és haladéktalanul utnak indítandó Kínába. A sanghai jelentések arról számolnak még be, hogy Vu Csau városa megadta magát a kantoniaknak, akik holnap vonulnak be a városba. Szun Csuan Fang sanghai főközmányzó tengeri hadereje ugyszólván teljes egészében átpartolt a kantoni csapatokhoz, úgy, hogy Sanghai védelme a tenger felől teljesen lehetetlen.

Budapesti uriaszony tragikus öngyilkossága.

Férje betegsége miatt halálra szánta magát.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) A Teréz telefonközpontban Pallay Ferencné telefonkezelőnő veronáljal megmérkezte magát. Pallayné előkelő uriaszony, egy éves házasa, aki férjével jómódban, boldogságban élt. Néhány hónappal ezelőtt a fiatal férjen elmebaj tünetei mutatkoztak úgy, hogy a Lipótmezőre kellett szállítani. Az asszonyt ez a tragédia teljesen lesújtotta, buskomorrá tette. A jóléthez szokott uriaszony kénytelen volt telefon-

kezelői állást vállalni, de a szerény fizetésből nem tudott megélni, anyagi gondok gyötörték, úgy, hogy két hét alatt öt ízben kísérelt meg öngyilkosságot, de mindannyiszor megakadályozták végzetes tette elkövetésében. Ma délelőtt szolgálati helyén, a kapcsolószekrény előtt Pallay Ferencné addig szedte be a veronáipasztilákat, amig eszméletlenül esett össze. Kórházba szállították, ahol kezelés alá vették. Állapota reménytelen.

Letörték a magyar ellenzéket.

Nagy győzelmet arat a Bethlen-párt Magyarországon.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) A magyarországi választókerületek nagyrésztében már lejárt az ajánlási határidő, úgy, hogy most már tiszta képet lehet alkotni a jelölések helyzetéről. Eddig 59 egyhanguan jelöltet lehet megválasztott képviselőnek tekinteni. Ezek közül 45 egységespárti, 11 kormánytámogatógazdasági és fajvédő, míg csak egy ellenzéki képviselő van: Apponyi Albert gróf. Az egyhangú kerületeken kívül a kormány részére még 32 kerületben biztos a mandátum, mert itt csupán kormánypártiak állnak egymással szemben. A kormánypárt tehát 90 választókerületben küzdelem nélkül jut mandátumhoz, de az összes választókerületek közül is mindössze 30 kerületben várható voltaképen küzdelem. A választás sorsa az ajánlásokkal már tulajdonképpen el is dől. Az egyhanguan megválasztott képviselők a következők: Jászberény: Apponyi Albert gróf, Szécsény: gróf Bethlen István, Ozd: Biró Pál, Mezőkövesd: báró Bottlik István, Mezőkeresztes: Bottlik József, Rétság: Bud János, Jakóhalma: Czett-

ler Jenő, Gáva: gróf Csáky Károly, Kapuvár: Csik József, Gödöllő: Endre Zsigmond, Enying: Drehl Imre, Kemece: Erdőhegyi Lajos, Ipolyság: Ernst Sándor, Tiszaföldvár: Erdő-Harrach Tihamér, Mezőcsát: Édes Antal, Hercegfalva: Farkas Elemér, Szikszó: Farkas Géza, Feled: Fáy István, Somorja: Fröhwrth Mityás, Fehérgyarmat: Gál Endre, Abádszalók: Gömbös Gyula, Csorna: Griger Miklós, Kunhegyes: Herceg Béla, Törökszentmiklós: Huszár Károly, Sárvár: Illés József, Pásztó: Ivády Béla, Komárom: gróf Klébelsberg Kumó, Szirák: Kohut Adorján, Kunszentmárton: Kuna P. András, Kőszeg: Lingauer Albin, Hajdunánás: Maday Gyula, Kápolna: Mayer János, Magyarboly: Mándy Samu, Kisvárd: Móser Ernő, Jászapálya: Nagy Emil, Szentlőrinc: Patacsi Dénes, Pápa: Paupera Ferenc, Nádudvar: Petri Pál, Gyöngy: Pesthy Pál, Zúrány: Pintér László, Mindszent: Pogány Frigyes, Kiskunhalas: báró Prónay György, Tolna: Puky Endre, Putnok: Putnoki Mór, Körmen: gróf Sigray Antal, Balassagyar-

mat: Soitovszky Béla, Berettyó-ujfalu: Szilágyi Lajos, Sásd: Szily Tamás, Salgótarján: Sztranyavszky Sándor, Csenger: Szuhányi Ferenc, Kaposmérő: Tankovics János, Szeghalom: Temesváry Imre, Nagylak: Urbanics Kálmán, Nagykáta: Viczian István, Baja: Walkó Lajos, Szentgotthard: Varga Gábor, Veszprém: Vass József, Zalaszentgrót: Vass József.

A budapesti 8 Órai Ujság közlése szerint 170—175 egységespárti, 30—35 kormánytámogatógazdasági és 40—45 ellenzéki képviselő került be a parlamentbe.

Uccai harc

egy tánc miatt.

Véres verekedés az éjszakában.

(Arad, december 3.) Ma hajnalban három órakor nagy verekedés zaja verte fel az aradi Óvár-tér lakóit. Körülbelül harminc ember gomolygott egy tömegben; először ökölrel, majd bottal ütötték egymást, betört orrok, véres fejek voltak láthatók a villanylámpa sápadt fényében, sőt előkerült a bicka is. Talán emberhalál is történt volna, ha a nagy lármára elő nem kerül Bán Sándor rendőrkapitány, aki töltött revolverével kényszerítette nyugalomra a duhaj legényeket. Az egész társaságot a rendőrségre kísérték, ahol a vallatások során kiderült a verekedés oka.

Két társaság mulatott egyik közeli kávéházban. Egyik legény, jó kedvében táncra kérte fel a kávéház női alkalmazottját, aki visszautasította a fiatalembert. A legény ezért megütötte a leányt, mire a közeli asztalnál mulató társaság több tagja a megütött leány segítségére sietett. Hosszabb szóváltás után a két társaság kivonult az uccára és megkezdődött a lovagias harc, amely Bán kapitány jóvoltából szerencsére kevés veresességgel ért véget. A verekedő legények ellen megindult az eljárás.

Móricz Zsigmond Varadon.

(Az Aradi Közlöny oradeai tudósítójának telefonjelentése.) Móricz Zsigmond, a kiváló magyar regényíró ma délután a budapesti gyorsvonattal Biharpuspökibe érkezett, ahol a nagyváradi irodalmi és művészeti élet reprezentánsai fogadták Tabéry Géza vezetésével. A hatóságok nevében a biharpuspöki-i bíró mondott rövid üdvözlő beszédet, majd Ferenczy református lelkész köszöntötte Móricz Zsigmondot. Móricz Zsigmond ma este felolvasást tartott a Katolikus Körben.

A clujli községi választás.

Clujról jelentik: Hetek óta folytak a pártok közt a tárgyalások, hogy a küszöbön álló községi választásra egy egységes polgári blokkot alakítsanak. A tárgyalások már csaknem meghiusultak, mert nem tudtak megállapodni a munkássággal számarányuk tekintetében. Ma a tárgyalások kedvező befejezést nyertek és megalkult a polgári blokk. Az egyezmény szerint az egységes listán 4 magyar, 6 nemzeti párti, 6 néppárti 4 szocialista és 3 cionista jelölt lesz, akiknek megválasztása biztos, mert ellenlista nem lesz,

Karácsonyra!

Díszek, Húsvégi iratok olcsón.
Elegáns levélpapírok. Névjegyek, festmények és motívumok
KERPELNÉL, Arad.

Uj lapok Budapesten

A magyar főváros lapjainak osztályozása politikai pártállás szerint.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) Az elmúlt napokban két új napilap indult meg Budapesten. Az egyik az „Esti Ujság”, amely kora délután jelenik meg és Kállay Tibor liberális kormánytámogató pártjának programját hirdeti. Felelős szerkesztője Nagy Samu, az ismert politikai újságíró. A másik az újra feltámadt „Kis Ujság”, amely a háború előtt Magyarország legelterjedtebb napja volt. Most az Ermszt-Huszár-féle keresztény gazdasági pártot támogatja, főszerkesztője Huszár Károly, felelős szerkesztője Szederkényi Anna, a jönevű író. Ezzel szemben a kormány elutasította a Purjesz-családnak a betiltott „Világ” újra való megindítása érdekében beadott kérvényét.

Evvel kapcsolatban a különböző álló magyarországi képviselőválasztások alkalmából érdekesnek tartjuk a budapesti napilapokat pártállás szerint abc-rendben ismertetni: A Mai Nap (ellenzéki), Az Est (ellenzéki), Esti Kurir (ellenzéki), Esti Ujság (kormánytámogató liberális), Friss Ujság (kormánypárti), Kis Ujság (kormánypárti), Magyar Hirlap (ellenzéki), Magyarság (legitimista), Nemzeti Ujság (kormánypárti), Népszava (szociáldem.), Neues Politisches Volksblatt (ellenzéki), 8 Órai Ujság (kormánypárti), Pester Lloyd (kormánypárti), Pesti Hirlap (pártonkivüli, semleges), Pesti Napló (ellenzéki), Uj Barázdá (kormánypárti), Uj Nemzedék (kormánypárti), Ujság (pártonkivüli.)

A magyar fővárosban tehát a Kormánypárt és az ellenzék egyaránt számos organummal rendelkezik. A vidéken azonban az ellenzéknek alig van napilapja. Miskolcon mindkét liberális újság, a „Reggeli Hirlap” és a „Miskolci Napló” a kormány listáját támogatják. A többi vidéki városokban is csak Szegeden rendelkezik az ellenzék egy napilappal: a „Dél-magyarországi”-gal és Debrecenben a „Debreceni Független Ujság”-gal. A vidék összes többi napilapjai a kormány jelöltjeit támogatják.

Dr. Groszman Alfrédné
szövműhelye Arad,
Str. Moise Nicoara (Petőfi-u.) 17.
Elismert minőségű, kiállításon díjazott
perzsa szőnyegek
készítése.
Régi keleti szőnyegek szakaszerű javítása

— Soffőrvizsga Aradon. Az aradi államrendőrségem tegnap végleg befejeződött a soffőrvizsga. Alig 100 vizsgázó közül összesen 52-en buktak el, de a közlekedési igazgatóság módot nyújt arra, hogy az elbukott soffőrdők rövidesen ismét vizsgázzanak. A legközelebbi soffőrvizsga december 14-én lesz és a vizgákra jelentkezők kérvényeiket december 10-ig küldjék be a rendőrprefektúrához.

Harc egy aradi bérpalotáért

Az aradi gör. kat. egyház nem lép ki a hatalmas bérház birtoklásából. — Beszélgetés az aradi gör. kat. esperessel.

(Arad, 1926. december 3.) A legfelsőbb semmitőszéknek az aradi görög katolikus bérpalota ügyében hozott döntése kétségkívül nagy érdeklődést váltott ki városszerte. — Ugyanis — mint már erről mai számunkban részletesen írtunk — a Curte de Casatie elvi határozat alapján megsemmisítette a lugosi törvényszék amaz ítéletét, amely a hatalmas bérpalotát az aradi görög katolikus hitközség tulajdonába ítélte s így előállott az a helyzet, hogy a bérpalota építője, Fenyves Károly aradi műépítész lépéseket tett az irányban, hogy a bérpalota bérjövödelmi haszonélvezetének és az objektumok kezelésének ismét birtokába lépjen. Ez az akció, mint jelentettük, sikerült is.

A rendkívül érdekes ügy további fejleményeiről munkatársunk ma beszélgetést folytatott Popa József görög katolikus esperessel, a bérpalota jelenlegi gondnokával, aki az alábbiakat

Művészet.

A mellőzött színész.

Levél az Aradi Közlöny szerkesztőségéhez.

(Arad, december 3.) Amikor Szendrey megszervezte az aradi színtársulatot, általános óhaj volt, hogy azt Betegh Bébi szerződésével tegye egésszé. Betegh Bébit a múlt szezonban ismerte meg Arad közönsége, aki rutinos játékaival, eleganciájával, nagyszerű táncudásával igazi nagyvárosi levegőt hozott a színpadra. Pompás volt operettben (Orlow) és óriási sikert ért el prózában (Dr. Szabó Juci.) Ebben a szezonban azonban Betegh Bébi nem igen tudott szóhoz jutni, vagy nem kapott egyáltalán szerepet, vagy csak olyat, amely teljesen távol állott az ő egyéniségétől. Ebben az ügyben különben ma az alábbi levelet kaptuk:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Kérjük, sziveskedjen h. lapjában sorainknak helyet adni. Mi, akik állandó látogatói vagyunk az aradi színháznak és így pártolói a magyar színművészetnek, sajnálattal tapasztaljuk, hogy Betegh Bébit, ezt a kiváló intelligenciájú és tehetséges művészt, mindnyájunk kedvencét, érthetetlen okokból nem szerepeltetik. Mert ő igazi művész, szívtel, lélekkel az, ennek tanujelét adta a tavalyi szezonban, amikor a színház a legnagyobb válságban volt s a tagok sorban otthagyták a direktiót, ő az utolsó napig kitartott s

mondta:

— A semmitőszék határozat nem ismerte el a lugosi törvényszék illetékességét az ügyben, mi után a magyar perrendtartás értelmében birtokperben az a bíróság illetékes ítélethozatalra, mely bíróságnak területén a kérdéses birtok fekszik. Ez a döntés tehát korántsem semmisítette meg a lugosi ítéletből kitünő ama jogunkat, hogy — a szerződés értelmében — 1922. után a bérpalotát megválthattuk Fenyves Károly építész urtól. Már pedig ez megtörtént s az egyházközség végkielégítésül még tavaly tavaszszal körülbelül egy fél millió lejt fizetett ki Fenyves Károly urnak. Ki kell jelentenem tehát, hogy ez alapon az egyházközség semmi körülmények közt nem hajlandó kilépni a bérpalota birtoklásából, s amennyiben erre mégis kényszerülne lenne, ezuttal már az aradi törvényszék előtt indít pert igazságának elismerése végett.

ugy prózában, mint operettben (primadonna- és szubrettszerepben) mindig elsőrangot nyújtott.

Tehát amikor a direktió a magyar párt közbenjárását és segítségét kéri arra nézve, hogy a közönség jobban pártolja a magyar színházat, ugyanakkor egyik legszebb szava, dalkamos beszédű, igazi interpretálóját a magyar színművészetnek mellőzik. Soraink közléséért fogadják t. Szerkesztő Ur halás köszönetünket, reméljük, hogy illetékes helyen be fogják látni, hogy az aradi magyar színházban végre Betegh Bébit is az őt megillető szerephez kell juttatni. Tisztelettel: több színházpártoló.

Mindezekhez pedig nekünk csupán annyi hozzátenni valónk van, hogy Szendrey Mihály színigazgatót ismerjük olyan gyakorlati embernek, aki nemcsak azzal van tisztában, hogy mi válik a színház javára művészi szempontból, de tudja azt is, hogy mi válik annak előnyére a kassa szempontjából is. Amikor egy művésztől van közönsége, mondhatjuk saját közönsége van, amely szereti őt s látni akarja a színpadon olyan szerepekben, amelyek egyéniségének megfelelnek, akkor bizonyára Szendrey Mihály módot fog találni, hogy az aradi színtársulat emez egyik igazán kitünő erőssége ugyanolyan szerepkörben és olyan gyakran jelenjen meg az aradi közönség előtt, amint azt a múltban tette, amikor sikert sikerre halmozott.

HELGE LINDBERG

finn mesterének aradi hangversenye dec. 11. Jegy Sándor Ferenénél.

— Az aradi színház heti műsora. Szombat este 8 órakor: Bucsukeringő. (C. bérlet.) Éjjel 11 órakor: Amor, a pénzügynök, bohózat. (Csak felnőtteknek.) Vaárnap délután 3 órakor: Alexandra, operett. (Bing János fellépte. Mérsékelt helyárak.) Délután 6 órakor: A Noszty-fiu esete Tóth Marival, vigjáték. (Mérsékelt helyárak.) Este 9

órákor: Akácavirág, daltánc. (Bérlétszűnet.)

— Mikulás a színházban. Hétfőn, Mikulás napján délután 3 és fél órakor nagyszabású Mikulás-előadás lesz a színházban. Minden gyermek, aki a nézőtérre belépőjegyet váltott, nagyszerű Mikulásajándékot kap. Az ajándékokat a szereplők fogják szétosztani a néző-

téren. A Mikulás-előadáson természetesen csak gyermekek fognak játszani. Lesz gyermek-mese, gyermek-kuplé, gyermek-kabaré, lesznek gyönyörű előképek és táncok. A páratlanul álló Mikulás-előadást minden jó gyermeknek meg kell néznie. Siessen minden gyermek és váltson meg jegyét a hétfői előadásra.

— Gallas Nándor és Pataky Sándor kiállítását a közönség osztatlan elismerése kíséri. Naponta sűrűn látogatják és gyönyörködnek Gallas lelkélményekre készítő szobraiban és Pataky színekben tobzódó aquarell és olajképeiben. A kiállítás hétfőn este zárul. Szabad bemenet.

— A Bucsukeringő László Bandival. Szombaton a híres Strauss-operett, a Bucsukeringő van műsoron. A fő-férfiszerepet László Bandi játssza, partnere Zöldhelyi Anna. A többi szerepet is elsőrangú tagok játsszák.

— Amor, a pénzügynök. Szombat éjszaka 11 órai kezdettel a legszellemesebb és legpikánsabb francia bohózatok egyike, az Amor, a pénzügynök kerül színre. Az éjszakai előadásra csak felnőtteket bocsátanak a nézőtérre.

— Aradi urileány a színpadon. A jövő hét keddjén egy aradi urileány, Mayer Katóka lép fel először a színpadon. A tehetséges urileány a Marica grófnő Liza szerepében lép fel.

— Díjtalan lesz a hétfői Kölcsey estély. Hétfőn, Mikulás napján tartja meg az aradi Kölcsey Egyesület első szezonnyitó estélyét 9 órai kezdettel. Dr. Prohászka László prólógia, Nagy Dániel novellája, Zöldhelyi Anna népdalai, dr. Cornelius Walter zeneszerzője, Seidner Imre verseinek szavalása, amelyben Borovszki Oszkár, a városi színház kiváló bonvivánja is résztvesz, aki a költő Komlós Elemér zeneszerző által megzenésített verseit énekli, mind biztos garanciája a sikernek. A hatodik felvonás második jelenet című film keretében Iby d'Or (Gyöző Alfrédné), Mészáros Béla és Gyöző Alfréd szenzációs attrakciókkal lepik meg a publikumot. Az estély díjtalan.

— Gellért karmester jubilál. E hónap 10-én ünnepli a színtársulat Gellért Pált, a népszerű karmestert abból az alkalomból, hogy 25 éve működik közmegelegedésre. Az ünneplés a nyílt színpadon fog lefolyni. Kezdődik a „Bolygó hollandi” opera nyitánvával, amelyet az aradi filharmonia egyesület teljes zenekara ad elő. A nyilvános ünneplés után színre kerül a „Hoffmann meséi” című opera, amelynek főszerepelt mint vendégek Z. Várady Margit, Zöldhelyi Anna, Róna Dezső, Ocskay Mihály és Ladiszlav József éneklik. A jubileumi előadás iránt már is nagyfokú az érdeklődés.

— Vasárnap három előadás lesz; délután 3 órakor Bing János felléptével az Alexandrát játsszák, délután 6 órakor a Noszty-fiu esete Tóth Marival kerül színre, este 9 órakor a nagyszerű Akácavirág van műsoron.

Karácsonyi ajándék-fényképeket, gyermekekről természetű, eredeti, valamint felnőttek részére, izléses, művészi kivitelemű portraikat készít Nagy Géza műterme Arad, Bul. Reg. Maria 8., földszint.

Hócipő, sárcipő javításokat

24 óra alatt végzünk.

Arad, Bul. Reg. Maria 18. sz. alatt (Andrássy-tér) elől az udvarban és Carmen oszmegelezlet mellékhelyiségében

Strada Bratiann 13. (Weitzer-u.) Olosó árak, szakszerű javítás!

Aradi gyermekművészek vizsontagságos kirándulása

Autóbusz-utazás Aradtól—Temesvárig megszámlálhatatlan defektussal.

(Arad, december 3.) A Temesváron vendégszerepelt aradi gyermekművészek ma hajnalban érkeztek haza Temesvárról, ahol a Marica grófnőt adták elő a Ferdinand-szálló dísztermében zsúfolt nézőtér előtt. A gyermekművészeknek meglehetősen kalandos volt Temesvárra való utazásuk, mert az autóbusz, amelyen utaztak, nem kevesebb, mint tizenegy defektust kapott, amíg nagyrészen beérkezett a Bega-parti metropolisba. Délután 11-től délután 4-ig tartott, amíg végre kiszállt a vizsontagságos járműből a gyerekegyüttessel. Próbáról természetesen szó sem lehetett, hanem azonnal hozzá kellett készülni az előadáshoz. Annál inkább dicséretére váltak a pöttöm ensembelnak, hogy az előadás az elképzelhető legnagyobb siker jegyében folyt le. A zsúfolt ház csaknem valamennyi színművet kétszer-háromszor is megismételtetett és alig akarta a bájos művészeket visszaengedni a felvonások végén a függöny mögé.

Nagy volt a siker, nagy a boldogság, végül este 8 órakor megindult a kis operette-társulattal az autóbusz hazafelé. — De a visszautazás sem ment egészen simán, sőt Vingán éjféltájban teljesen meg is akadt. Az autóbusz ugyanis ott olyan defektust kapott, hogy a kocsi rendbehozásáról szó sem lehetett. A kis színesztrupp egyideig várt abban a reményben, hogy mégis csak sikerül a zöld autóbuszt menőképes állapotba hozni, de miután látták, hogy erre hiába várnak, Faludy Károly rendező néhányat elhelyezett egy Arad felé haladó privát-autóban, a többiekkel pedig 6 magga kiment az állomásra és a hajnali személyvonattal aztán szépen bekocogtak Aradra.

A gyerekeknek persze az elért nagy sikeren kívül roppant tetszett a kalandos utazás és vigénekszóval ütötték agyon a váratkozás óráit, míg végre a hajnali vonat elvitte őket Vingáról a nagy defektus színhelyéről. Az autóbusz azonban „ott maradt fekve” — ahogy autójelnyelven mondták Vingánál. Reggel cammogott be csak Aradra, akkor sem simán, hanem egy segélyautó támogatásával.

H I R E K.

Hétfőn lesz az aradmegyei vadászat.

(Arad, dec. 3.) Nagy érdeklődés kíséri az a hiradást, hogy udvari vadászat lesz Aradmegyében, amelyen György volt görög király, Mocioni Antal királyi fővadászmester, valamint egy előkelő bucuresszi vadásztársaság kíséretében vesz részt. Eredetileg úgy volt, hogy vasárnap utaznak keresztül az előkelő vendégek Aradon és vasárnap már meg is kezdődik a vadászat, azonban ma távirati jelentés érkezett Aradra, a mely közli, hogy a főrangú vadászok csak hétfőn reggel utaznak keresztül Aradon és így hétfőn kezdődik meg a nagyszabású udvari vadászat Aradmegyében.

— Milyen idő várható? A meteorológiai intézet közlése szerint hűvösebb idő várható csapadékkal.

— A nemzeti parasztpárt nagygyűlése. Brassóból jelentik: A nemzeti parasztpárt vasárnap Brassóban nagygyűlést tart, melyen a párt összes vezetői jelen lesznek. A nagygyűlés feltüntettkor kezdődik és azon részletes vita tárgyává teszik az aktuális politikai kérdéseket.

— Bratiannu Vintila a pénzügyi helyzetről. Brassóból jelentik: Bratiannu Vintila vasárnap délután három órakor előadást tart az ország pénzügyi helyzetéről.

— Bezárták a clujli Tarbutliceumot. Clujról jelentik: A kolozsvári Tarbut zsidó liceumban ma megszüntették az előadásokat, mert a zsidó hitközség nem utalta ki a tanárok fizetését. — A hir a clujli zsidóság körében nagy feltűnést keltett és még ma délután pártkülönbség nélkül tanácskozással ültek össze a zsidó hitközségek kiküldöttei, akik megállapították, hogy az iskola bezárására semmi különös ok fenn nem forog. Egyenesen érthetetlennek találták dr. Klein Miksa intézkedését és azt azzal magyarázták, hogy az kortesfogás. A clujli ortodox hitközség ugyanis vasárnap tisztújító közgyűlést tart, amelyen élesen áll szemközt két párt. Az egyik a konzervatív zsidóságnak és ez feleslegesnek tartja a világi szellemű iskola fentartását, a másik annak fentartását akarja. Klein intézkedése azért is bírja a kortesfogás jellegét, mert azzal hétfőig várni lehetett volna, mikor az új vezetőség intézkedhetett. Így voltaképpen csak 2 napig, szombaton és vasárnap maradt zárva a Tarbut, amikor egyéb ként is zárva volna. A szülők és a hitközség vezetősége együttesen tárgyal és a jelek szerint feltétlenül biztosítják a zsidó liceum további működését.

Báli idényre legegánsabb frakk és smckingok készülnek Gross és Rendynél Arad, uj Neuman-ház.

Aradi urinó sikere a bécsi egyetemen.

Dr. Adler Irén. — Egy szenzációs doktori dissertáció.

(Arad, december 3.) Érdekes és bizonyára általános feltűnést keltő hir érkezett Aradra. Ittői Adler Andor fia, Adler Tibor levelet kapott Bécsben élő édesanyjától, aki arról értesíti, hogy a bécsi tudományegyetemen a filozófiai doktorátust november 16-án végén letette. A Bécsbe származott aradi uriaszony élete delén határozta el magát a tudományos munkásságra és tervét példátlan szorgalommal, törehetetlen akaraterővel nemcsak hogy végrehajtotta, hanem még rendkívüli sikereket is ért el.

Adler Irén uriaszony az 1920-ik évben kezdte meg magánutóm középiskolai tanulmányait s másfél év múlva a nyolc gimnáziumi osztály tanulmányából kitűnő eredménnyel tette le az érettségi vizsgálatot. A következő esztendőben a bécsi tudományegyetem filozófiai fakultására iratkozott be, ahol különösen a művészettörténet és az archeológia foglalkoztatta. Párisban alaposan tanulmányozta a Clouet-ék (apa, fia és magyabácsi) munkáit és történetét. A három rejtélyes festőművész, akik valamennyien csak a családi néven szignáltak festményeiket, talán örökké problémája marad a mű-

— Választás Dániában. Kopenhágából jelentik: Tegnap tartották meg Dániában a képviselőválasztásokat. A jelentésekből megállapítható, hogy a szociáldemokraták és radikálisok sokat veszítettek mandátumaikból, míg a konzervatívok és a parasztpárt győztek. Stauning szociáldemokrata kormánya valószínűleg lemond és lehetséges, hogy az új kormányt a parasztpárt alakítja meg.

— Meghalt Poincaré tanácsadója. (Párisi tudósítónk távirata.) Henri Simon radikális képviselő, a kamara pénzügyi bizottságának elnöke és Poincaré egyik legbizalmasabb tanácsadója tegnap este szívszélhűdéssel meghalt. A kamara üléséről este 8 órakor ment haza és negyed kilenckor már meghalt.

Gross és Rendy
ariszabók angol szövet
különlegességek raktára.
ARAD, UJ NEUMAN-HÁZ.

— Ludendorff nagybeteg. Berlinből érkező jelentések arról számolnak be, hogy Ludendorff állapota életveszélyes. A tábornagy napról-napra jobban gyengül és halálát minden percben várják, ezzel szemben este érkezett távirat azt mondja, hogy Ludendorff tábornagyot nem fenyegeti közvetlen életveszedelem.

— Nagy vihar Olaszországban. Nápolyból jelentik: A Pó-síkságon ma hajnalról hatalmas orkán dúl. Az ár öt méternyi magasságban száguld, épületeket, villany- és telefompóznákat dönt le. Nápolyban több uccát elöntött a felhőszakadásból keletkezett árvíz.

vészertörténetek. Adler Irén a doktori dissertáció témájául ezt a nehéz kérdést választotta és értekezésével bámulatba ejtette tanárait is. Schlosser egyetemi tanár a dissertációt olyan értékes tudományos munkának minősítette, amelyet eddig jelölt nem produkált. Kijelentette a professzor, hogy eddig a női szellemi produktivitását nem sokra becsülte, de Adler Irén asszony dissertációja után kénytelen ezt a véleményét megváltoztatni és a női szellemi egyenranguságát elismerni.

Ugy a filozófiai, mint a művészettörténeti és archeológiai szigorlatot egyhangú kitüntetéssel tette le, amire már évek óta nem volt példa a bécsi egyetemen, különösen pedig nővel kapcsolatban nem. Löwy professzor elhatározta, hogy Adler Irén archeológiai dissertációját, az egyetem költségén közzététi a Tudományos Akadémia kiadásában megjelenő évkönyvben. Ilyen kitüntetés és elismerés csak nagyon kevés doktoráló jelöltet ér. Dr. Adler Irén asszony rendkívül értékes sikere nagy örömet fog kelteni Aradon, ahol a zseniális uriaszonynak soká rokona, barátja és ismerőse van.

— A nyugdíjasok egyesülete felhívja az állomáson fizetett nyugdíjasokat, hogy e hó 5-én, vasárnap délután fél 4 órakor jelenjenek meg az egyesület helyiségében, mert igen fontos miniszteri rendelet érkezett. Egyben közli az elnökség, hogy a régi alapon számfejtett nyugdíjak kifizetése e hó 7-én veszi kezdetét az állomáson. Az elnökség egyben kéri az Acsev. nyugdíjasok bizottságának agját, hogy a további munkaprogramm meghatározása céljából szintén jelenjenek meg.

— A magyar képzőművészeti tanács új elnöke. Budapestről jelentik: Vasárnap választják meg a Képzőművészeti Tanács elnökét, a mely tisztséget minden valószínűség szerint Herczeg Ferenc nyeri el.

— Megint menesztették a B. H. vezérigazgatóját. Budapestről jelentik: Ujabb meglepetés történt a Budapesti Hírlap Rt.-nál. Böhm Alajos távozása után menesztették szombaton Biró Miklóst, akit pedig Böhm távozása után nagyobb hatáskörrel ruháztak fel s aki rögtön el is foglalta a vezérigazgatói szobát. Bár Biró Miklósnak ötéves szerződése volt, végkielégítésül, hir szerint, 200 millió koronát kapott, amiből kisebb nyomdát vásárol.

Férfi ruhák
legszebb kivitelben készülnek:
Gross és Rendynél
Arad, uj Neuman-ház. 10892

— Nyolcszázezerlejes betörés. Besztercéről jelentik: Tegnap éjjel ismeretlen tettesek kifosztották a város legforgalmasabb részén levő Zitron Ede férfidivatkereskedését. A betörők az udvaron keresztül jutottak az üzletbe, ahonnan több télikabátot s nagymennyiségű selymet vittek magukkal 800 ezer lejt meghaladó értékben.

Berzován János esküvője.
Szombaton délelőtt kötött házasságot az aradi anyakönyvi hivatalban Berzován János, Aradváros pénzügyi osztályfőnöke és Hoffmann Margit, Hoffmann Antal aradi kereskedő leánya. A fiatal házaspár tanúi dr. Angel István Interimár bizottsági elnök és dr. Reu Illés oradea-marei rendőrprefektus voltak. A házasságkötés alkalmával a városháza tisztviselőikara őszinte szencsekívánatot tolmácsolta Berzován Jánosnak, aki az aradi városháza egyik legagilisabb és legrokonszenvesebb főtisztviselője s a hit családi ünnepe alkalmából Aradváros társadalmának sok-sok tagja meleg gratulációkkal kresett fel.

Roquebillier veszedelme.
Párisból jelentik: A Nizza melletti Roquebillierben történt földcsuszamlásról hírt adtunk. Az újabb jelentések arról számolnak be, hogy a megindult földtömegek még mindig mozgásban vannak. A veszélyeztetett helyen mérnökökből és más szakértőkből álló nagy kirendeltség van, de még eddig nem tudják, hogy miképen fogjanak hozzá a hatalmas földtömegek megállításához. A szakértők számításai szerint mintegy három millió köbméter föld nyomul előre óránként öt méteres sebességgel a Vesubie völgyébe. A legutóbbi földcsuszamlás alkalmával épen maradt házakat kitérítették és a lakosság a szabad ég alatt tanyázva, kétségbeesetten nézi végig, hogy a feltartóztathatatlanul előrenyomuló föld hogyan borítja el a legnagyobb épületeket is, egyik kőépület a másik után törik össze a hatalmas sárga agyagtömb óriási súlya alatt.

2 sőt telen
hogya
5 letes hirdetés
6 hatós
eredményt hoz!

Letartóztattak egy szesz-csempész bankárt. Bostonból jelentik: A társaságokban óriási fel-tűnést keltett Lewis H. Rotschild bankár, a Newyork-Chelsen Exchange Bank alelnökének letartóztatása. — Rotschildot az állam-felügyelőség azzal vádolja, hogy ő szervezte meg és ő finanszírozza a legnagyobb amerikai szesz-csempész konzorciumot.

Felebbezés Aradváros tanácsa ellen.

Petícióval támadják meg az egyik tanács tag mandátumát

(Arad, december 3.) Arad város új tanácsának összeállításában — úgy lehet — változás áll be. Az állandó választmány egyik tagjának, Todorescu Constantin lyceumi tanárnak tanácstagsága ellen petíciót adtak be azon a címen, hogy Todorescu, mint lyceumi tanár állami alkalmazott és mint ilyen — a törvények értelmében — nem lehet választott tagja a városi képviselőtestületnek.

A petíció hivatkozik Tordame-

gye közigazgatási tanácsának egyik elvi döntésére, amely épen most, hasonló esetben megfosztotta mandátumától a megyei tanács egyik választott tagját, aki állami tisztviselő. A felebbezés a városi tanács legközelebbi ülése elé kerül, amely határozatát approbálás végett fel fogja terjeszteni a belügyminiszteriumhoz. Ha Todorescu mandátumát megsemmisítének, a legközelebbi póttag kerül a tanácsba, míg az állandó választmányban elfoglalt helyét új választással töltik be.

Üres lakások vannak Aradon

A gazdasági leromlás okozza a lakások megüresedését.

(Arad, december 3.) Néhány hónap óta különös változás állott be Aradon a lakáskérdésben. Ez előtt a legnagyobb problémák egyike volt a lakásszerzés. Ha valakinek lakásra volt szüksége, hónapokig kellett kérvényeznie, várnia, mozgósítania kellett a lakásüzérek és ügynökök nagy tömegét, amíg elérkezett a „szerencse”, amely egy igénytelen kis, minden kényelem nélküli lakásban jelentkezett. Ma már megváltozott a helyzet. Gyakran olvashatjuk az újságok hirdetési rovataiban: lakásokat kínálnak. Több helyen a kapukon látható az a békeidőkre emlékeztető cédula, amely kiadó lakásra figyelmezteti a járó-kelőket. Ha az ügynököt bizzuk meg lakáskereséssel, azon nál nyolc-tíz lakást kínál, mert Aradon ma már üres vagy rövidesen megüresedő lakások találhatók.

A lakásviszonyokban beállott

— Arad részére nem engedélyezték 15 szivattyu importálását. Bucurestiből jelentik: A legfőbb ipari bizottság visszautasította Aradvárosának azt a kérését, hogy 15 szivattyut importáljon külföldről.

— Aradi iskolákra — három és fél millió lej. Holnap délután öt órakor ül össze az aradi városi központi iskolaszék, hogy az elmúlt év zárszámadásait approbálja és a jövő évi költségvetést megszavazza. A város az elmúlt évben két és fél millió lejt költött az iskolák céljaira, míg a jövő évre három és fél milliót irányoztak elő.

— Uriasszonyok és leányok részére kalapkészítő tanfolyamot nyitottam, ahol a legmodernebb munkát tanítom. Jelentkezni Str. Bratianu (Weitzer-ucca) 17. szám alatt.

— Fürst Jenőné táncoklonjában minden vasárnap 5 órakor teadé! után táncot egybekötvé. Megnyitás e hó 5-én. Jazz-band. Fehér Kereszt Gyémántterem.

változás különösen akkor tetszik problematikusnak, ha tudjuk hogy ugyanekkor Temesváron, ahol évek óta folyik az építkezés, ahol paloták épültek rövid idő alatt, alig lehet lakáshoz jutni. A lakás-mizériának ez a látszólagos enyhülése, szomorú képét nyújtja Arad gazdasági visszafejlődésének. Az emberek jövedelme ma már alig áll arányban kiadásával és ezért igen sokan kénytelenek tudni nagyobb lakásukon és kisebb lakásba költözni. Azok a vállalkozók, akik valamikor gazdasági fejlődés lehetőségét remélték Aradon, ma kénytelenek belátni, hogy Arad erre nem alkalmas terep és ezért számosan elköltöztek a városból. Itt évek óta alig van építkezés és az utóbbi időben sokkal több vállalkozás szűnik meg, mint amennyi alakul. Ha nem akad valaki, aki utját állja Arad gazdasági leromlásának, úgy hovatovább faluvá sülvedünk.

— Vizsgáznak a szolgabírák. Az aradmegyei prefekturára ma rendelet érkezett a belügyminiszteriumból, amely közli, hogy a szolgabírói vizsgák december 18-án lesznek. A vizsgákat Bucurestiben tartják.

— Gencsyné nagy Mikulás-estélye a Központban.

— Fürst Jenőné tánciskolájában dec. 9-én este 9 órakor új kolón kezdődik. Beiratkozás a Gyémántteremben.

— Gyermekkoszik, székek, játékok és bórdiszmu áruk nagy választékban Hegedüs cégnél

— Thèmes új tánckurzust kezd dec. 6-án a városligeti kioszkban.

Csomagolópapír olcsón, Kerpelnél.

— H. Sziklay Gizi Str. Cercetasilor (Szf. Pál-uccai) tánciskolájában december hó 7-én kezdők részére új táncoklon kezdődik.

HA LAPUNK részére közölni valója van, telefonon is bemondhatja. TELEFON SZAM 151.

Megszűnt a kivételes állapot Angliában.

Londonból jelentik: Baldwin miniszterelnök az alsóház mai ülésén bejelentette, hogy ma éjszaka megszűnnek a kivételes állapotokról szóló rendelkezések, amelyek sztrájk kitörése óta vannak érvényben. A miniszterelnök bejelentette még, hogy a munkáspárt tegnap benyújtott bizalmatlansági indítványát az alsóház szerdai ülésén tárgyalja le. Az indítványt Macdonald adja elő s a kormánynak a sztrájk idején tanúsított magatartását kritizálja.

Vasárnap

nagy gyermek matiné

az aradi Apollóban

Chamberlain

egyenliti a német-francia ellentéteket.

Az angol külügyminiszter párisi tanácskozásai.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Holnap délelben Chamberlain villásreggelit ad a párisi angol követségen. A villásreggelire meghívta Poincarét, Briandot, Zaleski lengyel külügyminisztert, Hösch német és Avezzano olasz nagyköveteiket. Ugyancsak szombaton tárgyal Vandervele belga külügyminiszter Chamberlainnal és Brianddal, majd együtt utaznak Genfben. A párisi sajtó véleménye szerint Chamberlainnek feltétlenül sikerülni fog a párisi tanácskozás kiegyenliteni az ellentéteket, amelyek Németország lefegyverzése körül támadtak. Az angol-francia álláspont teljesen közeljutott egymáshoz és Vandervele Belgium nevében meg fogja pecsételni az egyezséget. A katonai ellenőrzés megszüntetése azonban mégsem történhetik olyan hamarosan, mint ahogy azt Stresemann reméli, noha bizonyos, hogy még a márciusi ülésszak előtt a szövetségközi katonai ellenőrző bizottság hatásköre a népszövetségi bizottságra hárul át. Az Echo de Paris megcáfolja azt a hírt, hogy a négy nagyhatalom konferenciája elmarad és azt írja, hogy a tanácskozást mégis megtartják és annak előfutára lesz a szombati tanácskozás az angol nagykövetség villásreggelijén.

A Petit Parisien arról értesül, hogy a négy külügyminiszter lemondott a tanácskozás tervéről. Mussolini és Briand közötti találkozás kétségtelenül csak a népszövetségi tanácsülés után válik esedékessé.

Szövetmaradékok teljes férfi öltönyre és fiuk részére rendkívüli olcsó árban árusítunk
MAGAZIN DE STOFFE FLEISCHER ARAD,
Rövid ideig! Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 17. sz. Rövid ideig!

KÖZGAZDASÁG.

Kölcsönvagonokat kap a CFR

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) A román államvasutak vezérigazgatósága megállapodást létesített a csehszlovák, német és lengyel vas-

utak vezérigazgatóságával hat-ezer kölcsönvagon ügyében. A kölcsönvagonok egyrésze a jövő héten már megérkezik.

Zürichben 2.80, Párisban 14.85 a lej.

Zürichben utótőzsdén 2.60 a lej.

(Arad, december 3.) A mai utótőzsdén Zürichben váratlanul 2.60-nál jeveztek a lejt. Pénzünlézeteti körökben ezt a jegyzést nem tartják komolyának és az a vélemény, hogy vagy néves a táviraton érkezett kurzus, vagy pedig valami szándékos félrevezetés, manőver próbálkozik — ügyetlenül. A román pénzülcacnak sajnos, már szomorú tapasztalata van a lej körüli spekulációkban. Tudjuk, hogy bizonyos bucuresti-i és bécsi spekuláns csoportok, melyek nyilván érintkezésben állanak egymással, „megjűtszanak” minden politikai eseményt, mely országunk tétele körül lefolyik és horribilis hasznot vágnak zsebre anélkül, hogy pénzügyi kormányzatunk ezt mindeddig megakadályozni tudta volna.

Tegnapról ma reggelre tíz ponttal emelkedett pénzünk zürichi értékelése, ma reggeltől estig pedig husz ponttal bukott. Ez a már neveltséges hullámmzás teljesen hidegen hagyta a belföldi piacot és amint nem estek a devizák a reggeli 2.80-as jelzésre, úgy nem is emelkedtek az esti 2.60-as utótőzsdére. Sőt, hogy egészen gnyumba fulladjon az utótőzsdé értékelése, bekövetkezett az a tréfa, hogy az esti órákban a külföldi fizetési eszközök iránti érdeklődés teljesen ellenyhult, vagy nem jelentkezett, míg eladó igen.

Helyi valutaárak. (December 3.) Pénz: Márka 45, dollár 190, angol font 900, francia frank 7, líra 7.80, cseh korona 5.60, magyar korona 385, dinár 3.20, osztrák schilling 26.50, svájci frank 36. — **Áru:** Márka 46, dollár 192, angol font 926, francia frank 7.40, líra 8.20, cseh korona 5.70, magyar korona 375, dinár 3.35, osztrák schilling 27, svájci frank 37. **Kifizetések:** Berlin 46, Amsterdam 73, Newyork 192.25, London 936, Páris 7.55, Milanó 8.40, Prága 5.72, Budapest 368, Zágráb 3.42, Bécs 27.18, Zürich 37.20.

Zürichi tőzsdényítés. (December 3.) Berlin 123.30, Amsterdam 207.30, Newyork 518.50, London 2514.12.50, Páris 19.87.50, Milanó 22.25, Prága 15.35.50, Budapest 72.62.50 Zágráb 9.15 Bécs 73.12.50 **Bucuresti 2.80, Varsó 57.50.**

Zürichi tőzsdézárlat. (December 3.) Berlin 123.30, Amsterdam 207.75, Newyork 518.50, London 2514.12.50, Páris 19.65, Milanó 22.20, Prága 15.35, Budapest 72.60 Zágráb 9.15, Bécs 73.12.50, **Bucuresti 2.75, Varsó 57.50.**

Bucuresti-i tőzsdézárlat. (December 3.) **Kifizetések:** Páris 7.38, Berlin 45.80, London 934, Newyork 192.25, Milanó 8.30, Zürich 37.20, Bécs 27.20, Prága 5.70. — **Valuták:** Angol font 930, francia frank 7.38, svájci frank 37, olasz líra 8.10, dinár 3.40, dollár 192.50, osztrák schilling 27, magyar korona 27, cseh korona 5.70.

— **Jegybankok egysége.** Berlinből jelentik: A német Jegybank ma ratifikálta azt az egyezményt, amely a magyar-osztrák és csehszlovák Jegybankok között jött létre a nemzetközi átutalások dolgában.

— **Aradi heti piac.** A mai heti piac árai a következőkben alakultak ki: kelkáposzta 1—2 lej, fejes káposzta 3—8 lej darabja, burgonya 4—5 lej, hagyma 8 lej, tehénturó 18 lej, juhturó 56 lej, alma 6—12 lej, körte 16 lej, dió 30—32 lej, szőlő 30 lej kilogrammonként, bab 10 lej, tej 9 lej, tejföl 35—40 lej literje, vaj 140—180 lej kilogrammonként. A **baromfi** piac árai: sovány liba 160—200 lej, sovány kacs 100—150 lej, tyúk 100—130 lej, csirke 50—110 lej párja, kövér liba 180—300 lej, kövér kacs 90—160 lej darabja. A **gabonapiac** árai: búza 750 lej, kukorica 420—440 lej, árpa 500—520 lej, zab 500—520 lej métermázsankint.

Rádió-műsor.

Szombat, december 4. Wien. 16.15. A Wiener Konzert-orchester hangversenye. — 19.45. Luxemburg grófia, operettelőadás, utána a Bristol-szálló Jazz-bandjának hangversenye. — Grác. 16.18. A Hüttl-zenekar hangversenye. — 19.45-től a bécsi műsor. — Münster. 13.30. Rádiózenekari hangverseny. — 16.45. Citera hangverseny. — Zágráb. 20.30. Hangverseny-est. — Pozsony. 10.20. Hangverseny. — 20.15. Cigányzene. — Milano. 16.30. Malavezzi-quintett hangversenye. — 22.30. Jazz-band. — Breslau. 20.15. Bécsi operettzene. — 22.15. Táncczene. — Prága. 10.20. Zene. — 16.30. Délutáni hangverseny. — 18. Hella Toros operánekessző hangversenye. — 20.02. Kabaréest. — London-Daventry. 22. Peggy Cochrane hegedűhangversenye, zongorán Hilda Doderich. — 23.20. Táncczene. — Stuttgart. 20. Kamarazeneest. — Róma. 17.15. Hangverseny, közreműködnek: Ada Luzato, Margherita Corelli, Claudie Astrologe. Jazz-band. — Frankfurt a M. 16.30. Házi zenekari hangverseny. — 19.30. Operaelőadás: Orpheus és Eurydike, utána táncczene. — München. 14.15. Kreuz trio. — 19. Operaelőadás: Szókratész a szerályból. — Budapest. 9.30. 12 és 15. Hírek, Közgazdaság. — 11. Schrammel zene. — 12.15. Aczél M.: operáriák. — 17.02. Az Opera Kamarazenekearának hangversenye. — 18.15. Sportelőadás. — 18.40. Ifjúsági előadás. — 19. Tarka-est. — 20.30. Hangverseny. Rella Gabi, Pethő Attila, Koller és Polgár közreműködésével.

Kézrekerülnek a spanyol összeesküvők.

A francia vendégjog és a katalon lázadás.

Párisból jelentik: A Chicago Tribune jelentései beszámolnak arról, hogy Madridban újabb Killenc szindikálistát letartóztattak a király és Primo de Rivera élete ellen szőtt összeesküvésért. Az összeesküvők főhadiszállásán bombákat és robbanóanyagot találtak.

Itt írjuk meg, hogy a párisi Kamara mai ülésén a költségvetés tárgyalása alkalmával a spanyol összeesküvések dolgában váratlan összetűzésre került a sor a kormány és a szociálisták között. Pelletien képviselő kijelentette, hogy a kormány az elfogott szeparatistákkal szemben elnézéssel kellett volna, hogy viselkednék és emlékeztette a belügyminisztert arra a 14000 katalon önkéntesre, akik a franciák oldalán küzdöttek és a 10.000 katalanra, akik Verdunnél estek. A belügyminiszter válaszában kijelentette, hogy Franciaország fenntartja a hagyományos vendégjogot, azonban a külföldieknek kötelességük tiszteletben tartani az ország törvényeit. Nem szabad a viszályokat az országban elintézni. Macia ezredes nem tett eleget ennek a kötelezettségnek, hanem összeesküvést szított, amiáltal összeütközésbe került a törvényekkel.

MOZI.

xx Egész Arad annak a csodálatos filmnek a hatása alatt áll, melyet napok óta vetít az aradi Apolló mozgószínház. Lagerlöf Zelma világhírű regényét, a Gösta Berlinget dolgozták át filmre, melynek csodálatos rendezése magával ragadja a nézőt. A film minden jelenete drámai erővel hat a nézőre és az előadás érdekességét emeli, hogy Róna Dezső, az ismert erdélyi operáénekes nagyszerű kísérettel az Ave Máriát énekli. Gösta Berling két részből áll, de az aradi Apolló mind a két részt egyszerre vetíti és ezért az előadások fél 5, 7 és fél 10 órakor kezdődnek.

xx Velence egész szépsége a néző elé tárul az aradi Uránia mozgószínház filmújdonosságában, az Omár oroszánban. Poe Edgarnak, a legnagyobb amerikai költőnek elgondolárait vetíti szombati estétől az aradi Uránia mozgószínház, mely a napsugaras, örökszép Velencébe viszi el a nézőt. A tudatalatti élet csöndes titokzatosságát tárja elénk, mely a halálnál is rosszabb és a borzalmas örületbe kergeti az embert. A

kép irodalmi értékén kívül, az eredeti olasz felvételek csodásan hatnak a nézőre. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

SPORT.

O A vasárnapi mérkőzések bírói. A vasárnapi mérkőzések vezetésére a delegáló bizottság a következő bírókat küldte ki: Gloria-CFR-pálya: Délután, 1 órakor: Tricolor—ATE II. barátságos mérkőzés, vezeti: Kalmár. Délután 3 órakor: Gloria-CFR—ATE barátságos mérkőzés, vezeti: Burdán; határbírók: Fock és Behm Károly. AAC-pálya: D. u. 3 órakor: AAC—Simeria-CFR I. o. bajnoki mérkőzés, vezeti: Craznic; határbírók: Harangozó és Hammermann. — Petrozsény. CAMP—Hakoah I. o. bajnoki mérkőzés, vezeti: Oravetz. Vulkán. Minerul—Olympia I. o. bajnoki mérkőzés, vezeti: Vatianu T.

Az aradi Urániában

ma

Omár oroszánja

Nagy kalandor film.

A felvételek Olaszország legszébb vidékein és Velencében készültek.

Az előadások ½ 5, 6, ½ 8 és 9 órakor kezdődnek.

Felelős szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Județului.

Delikatész

7194

üzletberendezés eladó.

Cím: az Aradi Közlöny kiadójában.

Mikulásra

a leghasznosabb ajándék egy szép esőernyő, mely feltűnő olasz árban beszerezhető a

TRANSYLVANIA

ernyő- és bőrönd-áruházban

Arad, Bulv. Regina Maria No. 12.
(Fischer Eilz palota.)

Ernyő javításokat jutányos árban készítünk.

AZ ARADI APOLLOBAN MA Gösta Berling

Minden előadáson **Róna Dezső** énekel.

Az előadások kivételesen ½ 5, 7 és ½ 10 órakor kezdődnek.

A városligeti vendéglőben ma, szombaton este parkett-táncsal egybekötött tea estély lesz. Vége reggel 3 órakor. „Cizmigiul“ igazgatósága

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjat szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetésre Arad hétköznap 4 lej — bányai, vasárnap 5 lej. — Vastagabb betűvel 8 lej, illetve 10 lej. — A vastagabb betűvel kiírtakat aláhúzással kell jelölni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés Arad 10 szög hétköznap 40 lej, vasárnap 50 lej. A kiadóhivatallal lementve magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva erősebb alakjában rem. közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse. * * * * * Hirdetéseket telefon utján is tekinthetők, telefon szám: 151. * * * * *

Levelezés.

SZINHÁZPARTNERNEK levele van B. M. I-től kérem átvenni. 7201

Alkalmazás.

LA notariatul Soimos, posta Radna un tânăr varsat in Agende poate primi post. Salar 2500 lej lunar, locuință, încălzit, luminat. Notar. 7170

AJÁNLKOZIK perzsa szőnyegjavító nő, házhoz is megy. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 7168

DEUTSCHES Fräulein sucht Vormittags stelle. Arad, Str. Consistoriului (Batthyány-u.) 40. 7193

PÉNZTÁRNOKNŐI vagy Irodai állást keres komoly urinál, Leveleket „Megbízható“ címen az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérem. 7190

Lakás.

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szobát keres közebb ur a belvárosban jobb családnál. Ajánlatok „Tiszta“ jellegére Rudolf Mosse hirdetőjébe kéretnek. 10393

Vétel és eladás.

FARKASBÉLÉSÜ utazóbunda jókarban eladó. Szegfű, Arad, Str. Metianu 4. 7191

KÜLÖNBÖZŐ SZÖRMEK, férfi kabátok, öltönyök, servisek, kristály tárgyak, vitrinek, vitrintárgyak, gobelinek, hálók, ebédők, szalonok, leányzóba, klubgarnitúra, Biedermayer szalon, Révay lexikon, Phönix pálna, hintaszék, íróasztal garnitúrák, csillárok, antik órák, szőnyegek, íróasztal, könyvszekrények, trimó, álló tükrök, fotelok, ebédasztalok és székek, gyermekágy és kocsik, mosdók, festmények, ágyak, stórok, Nesoser, antik komód stb. eladók. Salgó, Arad, Strada Consistoriului 12. (Batthyány-uca) I. em. jobb. 1000

DECEMBER 31-ig tart a végkiárusítás a Salon Artistiqueben. A megmaradt butorokat, porcellánokat, festményeket, szőnyeget, műtárgyakat minden elfogadható áron eladjuk. 2601

TISZTA GÉPRONGYOT kisebb tételben megvételre keresünk. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3000

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Nagy karácsonyi ocassio! Az összes raktáron levő cikkeket mélyen leszállított olcsó áron árusítjuk.

RIPPNER és BENKŐ divatruháza Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-uca) Kérjük raktárunk megtekintését vételkötelezettség nélkül!

Üzletek.

TÖBB üzlethelyiség Strada Eminescu 3. átjáró házban kiadó. Bővebbet Arad, Str. Eminescu 5. 6999

EGY garázs kiadó. „Autobox“ Nádor-u. 5. (Boros Béni-tér) sarok. 7177

Különféle.

ELVESZETT egy fekete 9 éves ló. Megtaláló jutalomban részesül. Morodan Gheorghe, Moroda posta Mocreca. 7195

Mindenkinek saját érdeke meggyőződni, hogy legolcsóbban vásárolhat női harisnyát

28 lejtől 145 lejjig! Férfi és gyermek harisnyát 20 lejtől! Kesztyűt 45 lejtől! Nappa bőrkesztyűt L. 288! Selyem szal 120 lejtől! Reform nadrágot 68 lejtől! Női és férfi kötött mellények! Pulloverok! Gyermek szettekkor! Téli alsó trikók! Nyakkendő 28 lejtől! Férfi bekaravó prima L. 155! Csipke fehér és eszt. színekben! Divat szalagok rips, taft!

Bogyó A.

Strada Eminescu 13. (Deák Ferenc-uca)

Muzsai József

Arad, színházzal szemben.

Őszi árjegyzék:

Férfi öltöny tiszta gyepju ... Lej 950—
Férfi öltöny dival színekben ... „ 2850—
Sötét kék és fekete öltöny ... „ 2850—
Oszi felöltő ... „ 1950—
Uister double ... „ 2850—
Uister angol ... „ 3450—
Fregoll raglán ... „ 2200—
Gummi kabát ... „ 960—
Börkabátok minden színben ... „ 4600—

Mérték szerinti szabóság. Nagy posztó raktár.

A Str. Marasesti

(volt Kossuth-uccában) első emeleti 3 szobás, fürdőszobás modern lakás 3 éves bérszerződéssel átadó. 15265 Bővebbet Györfly „Mures“ Irodájában.

Új butorhitel!

részletfizetésre. Ebédő, háló, fa- és vasbutorok, diványok, matracok, ágybetétek, Eden pamlagok, zongora, varrógép, irógép stb. **CAROL GARAI** MAGAZIN DE MOBILE. Arad, Piața Avram Iancu 10.

Keresünk

a helyi piacon jól bevezetett (lehetőleg fűszerkereskedő segéd) **ügynököt**, valamint irodai teendőkből jártas **perfect gépirónót**. Ajánlatokat „Szorgalmas“ jelleg alatt RUDOLF MOSSE Arad továbbít. 18800

Beton-formák,

csövek, kutgyűrűk, lépcsőfokok stb. készítéséhez, gépek, cementtörcserepek, üreges betontömbök, beton és salaktéglák stb. előállítására. Betonkeverőgépek. — I-a cementtörcserek és az összes szükséges kelleket cementárnyvárak berendezésére raktárról azonnal szállítja.

„MODERNA“

Építőipari Gépek és Radiátor R.-T. Brasov, Kis-ucca 12. Telefon 5-78. Mielőtt gépeket vásárol, tekintse meg gazdagon felszerelt raktárunkat. —: Prospektusok és ajánlatok díjmentesen!

ELVESZETT

egy briliáns karkötő három kővel a Str. Eminescu és Főter utvonalon. Becsületes megtaláló jutalom ellenében kéretik leadni Weisz vízvezeték szerezőnél Arad, Ortutay-palota. 15265

Szőlőoltvány

és mindenfajta direkttermő duggyökres 1 és 2 éves, továbbá Riparia 1 és 2 éves gyökeres szőlővessző, ugyanazon fajokból sima vessző a legolcsóbb árban beszerezhető:

J. SZÜGS szőlőtelepén

Diosig in Bihor. No. 27. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

50 lej megtakarítás!

Csak 80 lejbe kerül havonta, ha előfizeti az

Aradi Közlöny-t

130.— lejt ad ki, ha lapunkat példányonként vásárolja:

80. HP. FELSTABIL

comand condensatoros gőzgép; 50, 55, 80 HP. szivógáz, 45, 60 HP. Dieselmotorokat kedvező feltételekkel szállít: **FRIEDRICH TESTVÉREK** gépgyára Timisoara. 7097

Gazdálkodásra alkalmas magánházak

a város különböző részein, 250.000 lejtől tökebefektetésre alkalmas

bérházak

elfoglalható lakásokkal, 450.000 lejtől kezdve eladók. Bővebbet: 16156

Uranul Iroda Arad, főpostával szemben.

Ha akar

Ön olcsón venni izléses elsőrendű modern

butort,

akkor fáradjon el az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár palotájába, a váróházával szemben

december 7-én megnyitó butorraktárunkba,

ahol a legegyszerűbbtől kezdve a legművésziességű, legmodernebb butorokat a

legolcsóbb árban

szerezheti be, miután ott Ön a butort

közvetlen a

termelőktől kapja!

Szives pártfogást kér:

Societate Cooperative a Meseriașilor din Arad producere de mobile și tâmplărie.

Aradi Iparosok butor- és asztalosáru termelő szövetkezete Arad.

Str. Eminescu 41. (volt Deák Ferenc-u.)